

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2020, în privința inculpatului

*Nicolov Nicolai xxxx, anterior
condamnat prin:*

1) sentința Judecătoreiei Kaluga, Federația Rusă, din 24.08.2001 și decizia Curții de Apel Chișinău din 08.06.2017, în baza art. 42, 145 alin. (2), 145 alin. (2), 192¹ alin. (2), 84 Cod penal, la 19 ani și 6 luni închisoare.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 13.08.2020 – 09.09.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>31.10.2020 – 24.12.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>29.05.2021 – 12.05.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Comrat din 09 septembrie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Nicolov Nicolai a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal la 6 ani închisoare și art. 208 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip

semiînchis, începând din 09.09.2020, cu includerea perioadei arestării preventive de la 26.05.2020 până la 09.09.2020.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 84.017,07 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 23 martie 2020, în timpul nopții, inculpatul Nicolov N., fiind în stare de ebrietate, acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu minorul xxxx, născut la xxxx, din interes material, în scopul sustragerii tractorului, au pătruns pe teritoriul brigăzii de tractoare a SRL "Agrosolidax", amplasată la distanță de 1 km de la marginea de vest a s. Xxxx, r-nul Xxxx, au intrat în încăperea paznicului, unde l-au atacat pe paznicul Diacov Veaceslav, aplicând față de acesta violență periculoasă pentru viață și sănătate, lovindu-l cu mâinile și picioarele, dar și cu o cociorvă găsită la locul infracțiunii, cauzându-i vătămări corporale ce au dus la dereglarea îndelungată a sănătății și se califică ca vătămare medie, apoi l-au imobilizat prin legarea mâinilor, și au sustras din ograda brigăzii de tractoare, tractorul „MT3-80”, n/î XXXX, anul fabricării 1980, în valoare de 25.000 lei, ce aparținea SRL "Agrosolidax", au împins tractorul până în afara teritoriului brigăzii de tractoare, și, neputând să-l pornească, au abandonat tractorul nu departe de brigada de tractoare.

Tot el, la 22.03.2020, aproximativ orele 22:00, aflându-se pe str. Lenin, mun. Xxxx, l-a determinat pe minorul xxxx, născut la xxxx, să pătrundă pe teritoriul brigăzii de tractoare a SRL "Agrosolidax", amplasată la 1 km distanță de la marginea de vest a s. Xxxx, r-nul Xxxx, și să sustragă tractorul „MT3-80”, n/î XXXX, anul fabricării 1980, în valoare de 25.000 lei, ce aparține SRL "Agrosolidax".

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 188 alin (2) lit. b), d), e) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, savârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăperea, cu aplicarea obiectelor folosite în calitate de armă și art. 208 alin. (1) Cod penal, ca determinarea minorului la săvârșirea infracțiunii.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață a inculpatului, că circumstanțe ce agravează răspunderea penală nu au fost stabilite, că inculpatul vina o recunoaște integral, anterior a fost tras la răspundere penală, a comis o infracțiune mai puțin gravă și una gravă, se căiește de cele comise, se caracterizează negativ la locul de trai, nu are persoane la întreținere, nu au fost constatate motive pentru aplicarea art. 79, 55 Cod penal, cauza a fost examinată în procedura art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ultimul beneficiind de o reducere cu $\frac{1}{3}$ din limitele minime și maxime ale pedepsei prevăzute de lege, concluzionând că inculpatului urmează a-i stabili pedeapsa în baza art. 188 alin (2) lit. b), d), e) Cod penal de 6 ani închisoare, art. 208 alin. (1) Cod penal de 6 ani închisoare, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, de la inculpat urmează a fi încasate cheltuielile judiciare în mărime de 84.017,07 lei, suportate la efectuarea rapoartelor de expertiză.

3. Avocatul Iliia Gagauz a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Nicolov N. să fie condamnat la 5 ani și 5 luni închisoare.

Apelantul a invocat că, instanța de fond, la numirea pedepsei, nu a ținut cont că inculpatul a recunoscut vina integral, s-a căit de cele comise și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie condamnat la 6 ani închisoare, cu respingerea cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 84.018 lei.

Apelantul a invocat că, instanța de fond, la numirea pedepsei, nu a ținut cont că s-a căit de cele comise, iar cheltuielile de judecată în mărime de 84.018 lei, conform pct. 24 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 98 din 06.09.2018, cheltuielile de expertiză le suportă inițiatorul, Organul de urmărire penală sau Procuratură din bugetul de stat.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2020, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei. În rest, cererea procurorului a fost respinsă, cheltuielile judiciare pretinse fiind trecute în contul statului.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat, că la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei aplicate inculpatului, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, că ultimul anterior a fost tras la răspundere penală, se caracterizează negativ la locul de trai, nu are persoane la întreținere.

Conform art. 229 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Art. 229 Cod de procedură penală instituie dreptul discreționar al instanței de judecată în a decide dacă urmează sau nu a fi obligat condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare întru stabilirea leziunilor corporale a părții vătămate Diacov V., în sumă de 320 lei, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența faptului infracțiunii, pentru constatarea pe corpul victimei a vătămarilor corporale și aprecierea mecanismului formării și gravității acestora, și pot fi puse în sarcina inculpatului Nicolov N. Or, acesta a recunoscut vinovăția, inclusiv și cauzarea leziunilor corporale părții vătămate. Restul cheltuielilor suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, reprezintă cheltuieli judiciare, ce vor fi acoperite din bugetul de stat.

Expertizele specializate (traseologică, biologică și genetică, dactiloscopică) dispuse de organul de urmărire penală, nu au demonstrat comiterea infracțiunilor și nu au contribuit la identificarea făptuitorului, nu s-au soldat cu nici un rezultat pozitiv, prezentându-se a fi inoportune și ineficiente în raport cu alte mijloace probatorii acumulate în cadrul urmăririi penale.

Rapoartele de expertiză, pentru care procurorul pretinde compensare, sunt irelevante, or în raport cu rezultatul fixat în rechizitoriu, investigațiile au pornit pe o treaptă greșită atunci când au fost dispuse expertizele care nu au adus nici un rezultat.

Astfel, cheltuielile pretinse și suportate de organul de urmărire penală în sumă de 1.659,07 lei, nu sunt unele de natura de a impune cheltuieli neprogramate și neincluse în cheltuielile curente evident suportate de către stat.

Prin urmare, cheltuielile nu puteau fi atribuite la categoria cheltuielilor de judecată în sensul art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală. Or, cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor specializate în sumă totală de 82.038 lei și pentru asigurarea logistică a acțiunilor procesuale în sumă de 1.659,07 lei, vor fi trecute în contul statului, potrivit prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

5. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii în partea soluției cu privire la cheltuielile judiciare, cu menținerea sentinței, deoarece apelul a fost greșit admis.

Recurentul a invocat că, suportarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Astfel, instanța de apel, nu a soluționat corect chestiunea legată de cheltuieli judiciare.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În raport cu circumstanțele invocate (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și

apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală.

Ori, conform art. 227 alin. (2) pct. 5) și alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

În același timp, potrivit art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată este obligată să soluționeze cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Conform art. 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Astfel, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale, prevăzute de normele enunțate supra, a statuat că, inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) și 208 alin. (1) Cod penal, iar pentru a stabili acest fapt a fost necesară efectuarea unor expertize specializate, costul cărora este justificat și probat, acesta urmând a fi încasate din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare, nefiind constatate temeuri pentru a-l elibera de plata lor.

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5., din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, privind soluția încasării cheltuielilor judiciare de la inculpatul Nicolov N.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga inculpatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5., din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi

temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintate în cazul în care se constată că acestea sunt vădit neîntemeiate.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 decembrie 2020, în privința inculpatului Nicolov Nicolai xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată la 04 iunie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun